

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/46/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624010103
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7624010103.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého PhD. a sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Majerníka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22. septembra 2025, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 10.03.2025 sp. zn. 6T/15/2024 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zn. 6T/15/2024 zo dňa 10. marca 2025 podľa § podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku oslobodil obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v Levoči, okres Levoča, trvale bytom C. - D., D. E. XXX/X, F. G., spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves sp. zn. 1Pv 344/23/8810 pre skutok, že dňa 23. júna 2023 v čase okolo 20.30 hod. v obci Granč-Petrovce, okres G., H. I. J., viedol osobné motorové vozidlo továrenskej značky Volkswagen Golf, evidenčného čísla G. XXXXX, pričom po spozorovaní hliadky polície, v snahe jej uniknúť, sa s vozidlom otočil, nerešpektujúc pokyny k zastaveniu vozidla prenasledujúcou hliadkou polície, pokračoval rýchlou jazdou po miestnych komunikáciách ulíc Školská, Hlavná a Družstevná až na ulicu Pod Sobotiskom, kde za svojim rodinným domom s popisným číslom 1 vozidlo odstavil a z neho vystúpil, na čo bol hneď vyzvaný, aby sa podrobil vykonaniu dychovej skúšky na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu, vykonanie dychovej skúšky bezdôvodne odmietol a taktiež sa odmietol podrobiť i lekárskeho vyšetreniu na zistenie prítomnosti alkoholu v krvi, odberom krvi, hoci by takéto vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie a rýchlo vošiel do svojho domu, kde sa zamkol a už odtiaľ na výzvy hliadky nevyšiel, ktorý bol právne kvalifikovaný ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor, v ktorom vyslovuje nesúhlas s názorom okresného súdu, že policajná hliadka v čase, keď dávala obžalovanému pokyn k zastaveniu vozidla, nemala k tomu zákonný dôvod, pretože obžalovaný sa nedopustil žiadneho trestného činu ani priestupku a nebolo dané ani dôvodné podozrenie z ich spáchania, nakoľko len subjektívny názor policajtov, že obžalovaný by mohol byť pod vplyvom alkoholu nie je zákonný dôvod na vznik podozrenia, že by sa mohol dopúšťať nejakej protiprávnej činnosti.

I napriek tomu, že v čase keď sa členovia policajnej hliadky rozhodli prenasledovať motorové vozidlo, ktoré viedol obžalovaný, keďže po ich vzhliadnutí zacúval, obrátil sa a zmenil smer, neexistovalo konkrétne podozrenie zo spáchania trestného činu, resp. priestupku (§ 2 odsek 1 písmeno b/ zákona

o Policajnom zbore), je možné akceptovať služobný zákrok policajtov vo forme oprávnenia požadovať zastavenie a prehliadku dopravného prostriedku podľa § 23 odsek 1 zákona o Policajnom zbore. Ochrana základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, resp. dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, totiž mohli vyvolať potrebu skontrolovať osamelého vodiča doslova náhle zmeniaceho smer jazdy po zhladnutí hliadky polície (§ 2 odsek 1 písmeno a/, j/ Zákona o Policajnom zbore), prípadne mohlo ísť o vec (motorové vozidlo, prípadne iné veci v ňom, na ktoré je vyhlásené pátranie (§ 2 odsek 1 písmeno l/ zákona o Policajnom zbore). Unikajúca jazda motorovým vozidlom a nerešpektovanie pokynov na zastavenie vozidla policajnou hliadkou zakladalo už podozrenie minimálne zo spáchania priestupku (nerešpektovanie výzvy verejného činiteľa PZ). Po tomto zistení boli policajti v služobnom zákroku oprávnení pokračovať, pretože bola daná existencia ďalších zákonných podmienok, t. j. dôvodnosť podozrenia z páchania trestnej, či priestupkovej činnosti. Nešlo len o všeobecné, nekonkrétne podozrenie, či prevenčný dôvod, naopak podozrenie minimálne z nerešpektovania výzvy verejného činiteľa malo kvalifikovaný rozmer vyplývajúci z objektívne preukázaných skutočností. Pri kontakte s obžalovaným po vystúpení z vozidla, členovia hliadky navyše zistili, že obžalovaný ako vodič javí známky požitia alkoholu, čo zakladalo ďalšie podozrenie zo spáchania priestupku, resp. trestného činu. Tieto skutočnosti zaiste zakladajú oprávnenosť policajného zákroku.

Zákonným spôsobom bol obžalovaný následne vyzvaný, aby sa podrobil dychovej skúške, ktorej sa bezdôvodne nepodrobil. Ďalšie do úvahy pripadajúce úkony ako napríklad jeho predvedenie či zaistenie (§ 17, 19 zákona o policajnom zbore) boli znemožnené jeho útekom a uzamknutím sa v dome.

Pokiaľ ide o jednotlivé výsluchy zasahujúcich policajtov ako svedkov, opätovne poukázal na to, že v prípravnom konaní vo svojej výpovedi zo dňa 16.11.2023, svedok K. L., ako člen hliadky na otázku povereného príslušníka PZ potvrdil, že poučil obžalovaného s tým, že to nie je spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie ako i to, že ak sa nepodrobí, dopúšťa sa trestného činu podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona. Na hlavnom pojednávaní v rámci svojho výsluchu v rámci odstraňovania rozporov potvrdil, že poučil obžalovaného s tým, že ak sa nepodrobí dychovej skúške, dopúšťa sa trestného čin. Podľa názoru prokurátora výsluch svedka je potrebné posudzovať komplexne a nie len spontánnu časť výpovede. Trestný poriadok otázky, pokiaľ nie sú sugestívne, či kapiózne pripúšťa a je to riadny spôsob zisťovania skutkového stavu z pamäťovej stopy svedka. Je povinnosťou orgánu činného v trestnom konaní a súdu vedieť, ktoré skutočnosti sú podstatné pre riadne zistenie skutkového stavu alebo právnej kvalifikácie, to však neplatí naopak, teda pre svedka. Preto je namieste po spontánnej výpovedi kľásť svedkovi otázky a jeho výpoveď nemôže byť oslabená na dôkaznej hodnote len preto, že podstatnú skutočnosť, ktorú považuje orgán činný v trestnom konaní či súd, sám prvotne svedok nespomenul.

Na výpoveď policajtov nemohol mať vplyv ani pokyn prokurátora z 21.11.2023, keďže po spontánnom výsluchu svedok K. L. pred policajtom už dňa 16.11.2023 na doplňujúcu otázku povereného príslušníka PZ, vychádzajúc zo spontánnej výpovede svedka uviedol sám skutočnosti o rozsahu poučenia.

Po doplnení dokazovania na hlavnom pojednávaní zasahujúci členovia hliadky v podstate zotrvali na svojich výpovediach o poučení obžalovaného a jeho výzve podrobiť sa dychovej skúške s tým, že svedok K. L. potvrdil, že obžalovaného upozornil, že ak sa odmietne podrobiť dychovej skúške, stane sa podozrivým z trestného činu.

Členovia hliadky riadne vysvetlili dôvod zastavovania vozidla, ktorého viedol obžalovaný a takisto popísali spôsob jeho správania po vystúpení, ako i po výzve a poučení ho o úkone zistenia alkoholu v jeho tele.

Spísanie úradného záznamu o poučení ohľadne vykonania dychovej skúšky, či iného poučenia v prípade nevykonania takých úkonov nie je povinnosťou hliadky, zo situácie je zrejmé, že na spísanie záznamu o poučení nebol na mieste čas a samotný obžalovaný z domu nevyšiel ani po opakovaných výzvach hliadky. Navyše uvádza, že úradný záznam spísaný hliadkou nie je dôkazom, dôkazom je práve výpoveď členov hliadky ako svedkov po zákonnom poučení podľa Tr. poriadku.

Skutková podstata trestného činu podľa § 289 ods. 2 TZ obsahuje alternatívy naplnenia jej objektívnej stránky (odmietnutie podrobiť sa vyšetreniu návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou

alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo odmietnutie podrobiť sa lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu).

Skutok uvedený v obžalobe nie je rigidný a je možné ho upravovať v závislosti od dokazovania a v prípade, ak súd má za to, že dokazovaním sa nepodarilo preukázať odmietnutie podrobiť sa lekárskeму vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi (poučenie až keď bol obžalovaný v dome), je možné túto okolnosť zo skutku vypustiť a to bez toho, aby to malo vplyv na právnu kvalifikáciu skutku.

V slovenskom právnom poriadku zákonodarca totiž stanovil, že ak sa obvinený (podozrivý) odmietne podrobiť napr. dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu, dopustí sa prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona. Takýmto spôsobom zákonodarca v podstate vylúčil akýkoľvek fyzický zásah do integrity a súkromia obvineného vo forme násilného napr. odberu krvi vodičovi vozidla, pričom obvinený (podozrivý) má vždy možnosť voľby a je len na ňom, či sa dychovej skúške podrobí alebo nie.

Z konania obžalovaného jednoznačne vyplynulo, že sa rozhodol nepodrobiť dychovej skúške ani iného úkonu na zistenie alkoholu, či inej návykovej látky v jeho tele.

Má za to, že verzia obžalovaného, že si nevšimol prenasledujúcu hliadku neobstojí, je usvedčený výsledkami dokazovania a pretrváva podozrenie, že je páchatelom stíhaného trestného činu a to v takej miere, že umožňuje konštatovať súdom, že trestný čin spáchal.

Je nesporné, že v prípade pochybností o niektorých skutkových zisteniach je potrebné rozhodovať v prospech obžalovaného. Musí ale ísť o pochybnosť „rozumnú“, teda takú, ktorá je vysvetliteľná logickými operáciami a má logický a vysvetliteľný základ. Treba pritom rozlišovať medzi „rozumnou pochybnosťou“ a pochybnosťou, ktorá sa tak javí len spočiatku bez poznania súvislostí, pričom v konečnom dôsledku je „rozumne vysvetliteľná“ a nijak nevyvracia tvrdené fakty. Najviac nemôže ísť o akúkoľvek pochybnosť ohľadne niektorých, podstatu nemeniacich detailov, ale o pochybnosť o podstate obvinenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby Krajský súd v Košiciach podľa § 322 ods. 1 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves a mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril aj obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, keď uviedol, že už krajský súd vo svojom uznesení zo dňa 28.11.2024 na str. 5 uznesenia uviedol jednotlivé ustanovenia zákona o policajnom zbore, pričom poukázal na všeobecne známu skutočnosť, ktorá vyplýva z citovaného zákona a tým je dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, čo je jednou zo základných úloh Policajného zboru Slovenskej republiky. V rámci tohto dohľadu majú príslušníci Policajného zboru viaceré oprávnenia, napr. aj zastavovať vozidlá. V nadväznosti na to Krajský súd ale uviedol aj to, že policajť je pri výkone oprávnení v postavení štátneho orgánu, a preto na jeho činnosť je nutné aplikovať čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, to znamená, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pokyn policajťa na zastavenie vozidla je služobným zákrokom, teda zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajťa, pri ktorom zákroku sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby (ustanovenie § 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore). Krajský súd uviedol, že hoci zákon priznáva určité oprávnenia policajtom pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, tak tieto oprávnenia nemôžu vykonávať podľa vlastného uváženia či svojvôle len s odkazom na formálny text zákona. Ak totiž orgán verejnej moci síce formálne koná v medziach práva, ale prostredníctvom jeho realizácie neguje obsah jeho ustanovení, tak sa síce jedná o výkon práva, ale o chybný, resp. nezákonný výkon práva. Prípadný chybný, resp. nezákonný výkon práva má potom vplyv na zákonnosť ďalších úkonov, resp. na zákonnosť celého konania.

Krajský súd konštatoval, že účelom zákona (a najmä dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky) nie je náhodné zastavovanie vozidiel a vykonanie oprávnení podľa vlastnej úvahy policajťa, pričom poukázal na rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR, ktorý viackrát konštatoval, že zastavenie obvineného ako vodiča motorového vozidla i jeho prehliadka, prehliadka spolujazdca i prehliadka osobného motorového vozidla boli zásahom do ústavou garantovaných práv a slobôd jednotlivca. Práve vzhľadom na skutočnosť, že služobným zákrokom sa zasahuje do dôležitej oblasti ústavou

garantovaných práv a slobôd jednotlivca, nemôže policajt vykonať kedykoľvek služobný zákrok. Nie je ani ponechané na voľnej úvahe, či služobný zákrok môže, alebo nemusí vykonať (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 5 To 21/2010 zo dňa 16. decembra 2010).

Krajský súd ďalej v Uznesení vyslovil, že je potrebné vzhľadom na obsah svedeckých výpovedí policajtov K. L., M. K., týchto svedkov opätovne dopočúť okrem iného k tomu, na základe akých skutočností sa rozhodli prenasledovať vozidlo obžalovaného, na základe čoho sa rozhodli zapnúť majáky s pokynom na zastavenie vozidla, v akom časovom horizonte od začiatku prenasledovania zapli majáky, prečo nezablokovali skôr vozidlo obžalovaného počas cesty, či v uvedenom prípade vykonali zákrok na základe nejakej vyhlásenej bezpečnostnej dopravnej akcie (ak áno, tak bude potrebné vyžiadať príslušné nariadenie), alebo len na základe nimi spomínanom náhlom otočení vozidla mojej osoby.

Z doplnených výpovedí svedkov súd na hlavnom pojednávaní zistil, že v čase, keď zastavili jeho vozidlo, nebola vyhlásená žiadna bezpečnostná dopravná akcia a jeho osoba takým manévrom s vozidlom nespôsobilá žiadny trestný čin ani priestupok. Jeho vozidlo nezablokovali bezprostredne po danom manévri, ale vyšli za ním a začali ho prenasledovať, kedy po zrýchlení jazdy jeho osoby asi po 5 -10 sekundách spustili majáky a takto ho prenasledovali až k miestu jeho bydliska. Krajský súd konštatoval, že úlohou orgánov činných v trestnom konaní nie je silou mocou niekoho obviňovať, obžalovať, ale ich úlohou je postupovať tak, aby nikto nebol stíhaný, ako obvinený inak, ako zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon, skutočnosť ktorá vyplýva nielen z ustanovenia § 2 ods. 1 Tr. nor., ale aj z čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresný súd na základe doplneného dokazovania v nadväznosti na vyslovený právny názor Krajského súdu dospel k správneému záveru, že v čase, keď policajná hliadka dávala jeho osobe pokyn k zastaveniu vozidla, nemala k tomu zákonný dôvod, pretože sa nedopustil žiadneho trestného činu ani priestupku a nebolo dané ani dôvodné podozrenie z ich spáchania, nebola vyhlásená žiadna bezpečnostná dopravná akcia, preto len subjektívny názor policajtov, že jeho osoba mohla byť pod vplyvom alkoholu nie je zákonný dôvod na vznik podozrenia, že by sa mohol dopúšťať nejakej protiprávnej činnosti. Nezákonnosť dôvodu a postupu policajtov teda má za následok nezákonnosť ďalšieho postupu, keď po zaparkovaní jeho vozidla v mieste jeho bydliska ho vyzývali k predloženiu dokladov a k dychovej skúške, teda má za to, že ani po doplnenom dokazovaní neboli odstránené pochybnosti o nezákonnom postupe policajtov a následne aj ohľadom poučenia jeho osoby zo strany policajtov, keďže z úradného záznamu spísaného dňa 23.06.2023 takéto poučenie nevyplýva a samotní policajti len všeobecne vypovedali, že mal byť bol poučený. Úradný záznam bol hliadkou spísaný bezprostredne po skutku, avšak z jeho obsahu je zjavné, že hliadka opísala dôvod kontroly a to, že mal odmietnuť predložiť doklady a podrobiť sa dychovej skúške, avšak nevyplýva z neho, že by ho hliadka nejakým spôsobom poučovala a že by okrem výzvy na dychovú skúšku vyzývali na lekárske vyšetrenie s tým, že toto vyšetrenie nie je spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Podľa jeho názoru zasahujúci policajti nepostupovali v súlade s príslušnými predpismi, doterajšie dôkazy nemožno hodnotiť ako dôkazy, ktoré by jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukazovali jeho vinu tak ako to uvádza prokurátor vo svojom odvolaní, nakoľko aj z doplneného vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní vyplynula v danom prípade nezákonnosť dôvodu a postupu policajtov, čo malo za následok nezákonnosť ich ďalšieho postupu, a preto bolo jednoznačne preukázané, že sa nemohol dopustiť skutku, ktorý sa mu kladie za vinu podľa obžaloby, preto súd správne dospel k záveru, keď ho spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolanie prokurátora bolo v zmysle ustanovenia § 319 Trestného poriadku zamietnuté.

Na podklade odvolania prokurátora, krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Okresný súd po zrušení svojho predchádzajúceho meritórneho rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie a rozhodnutie sa dôsledne riadil zrušujúcim uznesením, keď v jeho súlade doplnil dokazovanie v uložených smeroch a takto doplnené dokazovanie opätovne vyhodnotil v súlade s § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel k záverom, ktoré jasne a zrozumiteľne vyjadril v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Odvolaací súd preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska odvolacej argumentácie prokurátora a vyjadrenia obžalovaného k nej a na základe prokurátorom formulovaných námietok sa s názormi okresného súdu nemohol stotožniť.

Pri plnom rešpektovaní zákonnej úpravy o všeobecných a osobitných povinnostiach policajta, ktoré vyplývajú z ustanovení príslušnej právnej normy, na ktoré poukázal krajský súd vo svojom predchádzajúcom uznesení, a na ktoré odkazuje aj obžalovaný vo svojom vyjadrení, odvolací súd vyslovuje názor, že situácia, v ktorej vozidlo s osamelým vodičom, vo večerných hodinách, v úzkej uličke náhle zastaví, následne začne cúvať, otočí sa a odchádza preč, čo bezprostredne vnímajú príslušníci policajného vozidla a teda je pochopiteľné, že rovnako aj vodič vozidla videl policajnú hliadku, zakladá dostatočné odôvodnené podozrenie z možného páchania protiprávnej činnosti. Pochopiteľne v takejto situácii, môže ísť len o subjektívny pocit, nakoľko nejde o prípad, kedy by policajti zazreli nejakú nebezpečnú vec (zbraň, poskladaný papierik tzv. skladačku, kde zvykne byť droga, sáčok s tlakovým uzáverom a bielym práškom apod.), fyzický útok na záujem chránený zákonom, alebo prekonávanie prekážky určenej na zabezpečenie obydla či vecí, avšak podstatné pre posúdenie otázky vzniku oprávnenia policajta na vykonanie služobného zákroku, z pohľadu jeho zákonnosti je to, že tento subjektívny pocit policajta nie je svojvoľný, bezdôvodný a má dostatočne konkrétny skutkový podklad, na základe ktorého si policajt ako osoba s profesionálnym úsudkom dokáže toto podozrenie odôvodniť. V prospech dôvodnosti vzniknutého podozrenia svedčí ďalší priebeh skutkových okolností, ktorý len utvrdil policajtov v správnosti ich prvotných úvah a to zrýchľovanie daného vozidla pred (za ním idúcou) hliadkou polície. Samozrejme jednoduchšie sa uvažuje o dôvodnosti vzniku podozrenia polície z páchania nejakej protiprávnej činnosti, ak výsledkom následne vykonaného služobného zákroku je naozaj zaistenie osoby, resp. veci dôležitej pre trestné alebo priestupkové konanie alebo zistenie spáchania trestného činu alebo priestupku. V posudzovanom prípade podozrenie policajtov sa celkom dôvodne prehlbovalo aj s ohľadom na to, že obžalovaný nerešpektoval výstražné znamenia a s vozidlom nezastavil. Doba 5 minút je dostatočne dlhá na to, aby sme mohli hovoriť o nepochybnom unikaní pred políciou a teda nie len nejaké prehliadnutie výstražných znamení vozidla idúcim za vozidlom obžalovaného. Dôvodnosť podozrenia zo spáchania protiprávneho konania sa napokon podporila aj tým, že obaja svedkovia vypovedajú, že prejavy správania obžalovaného vykazovali prítomnosť alkoholu v jeho tele – zápach alkoholu, komunikácia, koordinácia pohybov. Za daných okolností súd uzatvára, že prenasledovanie vozidla obžalovaného, snaha ho zastavenie jeho vozidla a následné pokusy o podrobenie obžalovaného skúške na prítomnosť alkoholu sa javia byť dôvodné a v súlade so zákonom, resp. inak povedané nešlo o svojvoľné, samoúčelné vykonávanie právomoci na náhodnom subjekte.

Samotný spôsob, akým policajti vyzývajú obžalovaného, po jeho vystúpení z vozidla, k podrobeniu sa dychovej skúšky je primeraná okolnostiam danej situácie. Pokiaľ ide o posúdenie otázky preukázania spôsobu a rozsahu poučenia poskytnutého svedkami, predovšetkým je nutné uviesť, že kladenie doplňujúcich otázok považuje súd za zákonnú a integrálnu súčasť výsluchu svedka, ktorá má rovnakú výpovednú hodnotu ako monologická časť výpovede svedka, pokiaľ nešlo o sugestívne alebo kapciózne otázky, čo nemožno konštatovať v posudzovanom prípade. Pokiaľ aj svedok vypovedá o určitej okolnosti až v odpovedi na doplňujúcu otázku, aj v tomto okamihu vypovedá pod záväzkom povinnosti vypovedať pravdu a nič nezamlčať. Preto sa nejaví dôvodné považovať za presvedčivú len tú časť jeho výpovede, kde svedok vypovedá sám od seba a v ostatnej časti jeho výpovede (bez podstatnejšieho dôvodu) nejak spochybňovať. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že svedkovia zhodne potvrdili, že obžalovaný bol vyzvaný na podrobenie sa dychovej skúške.

Pokiaľ ide o poučenie o možnosti lekárskeho vyšetrenia, sám okresný súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že toto malo byť poskytnuté obžalovanému v čase, keď sa nachádzal v dome a keďže v tom čase v dome plakali deti a obžalovaný komunikoval s hliadkou cez dvere, nepovažoval okresný súd takéto poučenie za riadne poučenie. To, že hliadka poučovala obžalovaného o možnosti lekárskeho vyšetrenia, považuje odvolací súd za preukázané výpoveďami svedkov. Skutočnosť za akých okolností bolo toto poučenie o možnosti lekárskeho vyšetrenia podané obžalovanému bolo podľa názoru súdu v absolútnej miere spôsobené počínaním si samotného obžalovaného. Správanie obžalovaného súd vníma hlavne ako úmyselné a vedomé odmietnutie poskytnutia nevyhnutnej súčinnosti hliadke pri jej služobnom zákroku, kedy obžalovaný prakticky zamedzil tomu, aby hliadka mohla vykonať služobný zákrok riadnym a zákonným predvídaným spôsobom. Teda sám obžalovaný zapríčinil, že ho hliadka nemohla riadne a náležite poučiť spôsobom, akým to namieta obhajoba a preto z tohto jeho konania by

bolo nespravodlivé, ak by obžalovaný čerpal výhodu vo svoj prospech. Inak by súd nazeral na situáciu, ak by obžalovaný bol plne súčinný s hliadkou a táto by nedodržala zákonný postup, porušila svoje povinnosti a riadne nepoučila obžalovaného. V takomto prípade by sa vec vyhodnocovala v prospech obžalovaného, avšak za daných okolností nie je dôvod, aby obžalovaný čerpal nejaký benefit z toho, že on sám neuposlúchol výzvy a ignoroval konanie polície vo vzťahu k jeho osobe.

V tejto súvislosti sa žiada dodať, že správanie obžalovaného, ktorý sa uzavrie v obydlí, odignoruje výzvy polície a takýmto spôsobom zmarí vykonanie inak zákonne odôvodneného zákroku, súd odsudzuje ako prejav arogancie voči zákonným povinnostiam a autorite štátnych orgánov. Súd nemá pochopenie pre spôsob, akým obžalovaný riešil danú situáciu, keď od „nervov sa rozhodol, že z domu nevyjde“. Pokiaľ by sme pripustili obhajobu obžalovaného, že policajti nedodržali istú mieru intenzity svojich prejavov, rozhodne správnu reakciou bolo vyjsť z domu a túto neprímeranosť riešiť zákonnými prostriedkami v rámci nimi vykonaného služobného zákroku a poprípade riešiť uvedenú záležitosť prostredníctvom nadriadených príslušníkov polície.

Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že v úradnom zázname nie je presne a vyčerpávajúco uvedený spôsob, akým bol obžalovaný poučený. Trvať na existencii nejakého obžalovaným podpísaného záznamu o poučení súd nevidí zákonný a ani skutkový dôvod, keďže na to nebol na mieste činu čas a ani potrebná súčinnosť zo strany obžalovaného. Navyše v konaní boli vypočutí samotní príslušníci v pozícii svedkov, teda úradný záznam nie je nosným dôkazom a pokiaľ v jeho obsahu sú nejaké neúplnosti, tieto sú doplnené výpoveďami svedkov.

V tejto súvislosti súdu nie je celkom zrejmé, aké konkrétne poučenie obhajoba má namysli, teda ako správne by malo, podľa nej poučenie vyzerieť, pretože tak, ako to uvádza aj prokurátor vo svojom odvolaní, skutková podstata trestného činu podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. obsahuje vlastne dve alternatívy naplnenia jej objektívnej stránky :

- odmietnutie podrobiť sa vyšetreniu návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo
- odmietnutie podrobiť sa lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu.

Teoreticky na spáchanie trestného činu teda postačí, ak páchatel' odmietne vykonanie dychovej skúšky. Avšak, pokiaľ by páchatel' odmietal vykonanie dychovej skúšky s odôvodnením, že táto pre neho predstavuje nebezpečenstvo pre zdravie, pretože trpí nejakým zdravotným problémom, v dôsledku ktorého by napríklad pri hlbokom nádychu a výdychu mohol odpadnúť, dostať epileptický záchvat a podobne, nie je možné hneď vyvodzovať trestnoprávnu zodpovednosť, ale je nutné mu umožniť podrobiť lekárskemu vyšetreniu krvi alebo iného biologického materiálu, ktorý by mohol tiež odmietnuť z dôvodu, že by aj toto lekárske vyšetrenie mohlo predstavovať nebezpečenstvo pre jeho zdravotný stav. Takáto alternatíva, že by lekárske vyšetrenie predstavovalo nebezpečenstvo pre jeho zdravie je však veľmi nepravdepodobná až raritná, nakoľko ťažko si vo všeobecnosti predstaviť, že by lekárske odborne vykonané vyšetrenie mohlo predstavovať nebezpečenstvo pre zdravie človeka, avšak nemožno to absolútne vylúčiť a preto Trestný zákon ponecháva aj túto možnosť, avšak len ako celkom mimoriadnu a výnimočnú situáciu.

Skutková podstata trestného činu teda nepodmieňuje trestnú zodpovednosť páchatel'a tým, že páchatel' koná spôsobom uvedeným v § 289 ods. 2 Tr. zák. napriek predchádzajúcemu poučeniu, že odmietnutím sa páchatel' dopúšťa trestného činu. Ako už bolo uvedené vyššie, prakticky už odmietnutím dychovej skúšky sa páchatel' dopúšťa trestného činu, avšak z hľadiska orgánov činných v trestnom konaní a nepochybného preukázania spáchania trestného činu (aby po vznesení obvinenia sa osoba nemohla brániť, že dychovú skúšku síce odmietla, ale na krv by išla) je praktické, aby po tom, čo sa osoba odmietla podrobiť vyšetreniu na prítomnosť návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom jej umožnilo podrobiť sa aj lekárskemu vyšetreniu, ktoré ak odmietne, bez toho aby mala nejaký dôvod nebezpečenstva pre svoje zdravie, vyčerpajú sa všetky možnosti na nenaplnenie danej skutkovej podstaty a ostáva len veľmi malý, ak nie žiadny priestor pre obhajobu takejto osoby.

Pokiaľ samotný páchatel' znemožní, aby mu bolo poskytnuté podrobenie sa lekárskemu vyšetreniu tým, že sa uzavrie v obydlí a na výzvy, aby vyšiel vonku nereaguje, máme naplnenú skutkovú podstatu

trestného činu podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., nakoľko v takomto konaní je nutné vidieť jeho faktické odmietnutie vyšetrenia.

Preto odvolací súd považuje za nesprávne pochopenú a vykladanú skutkovú podstatu trestného činu podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. pokiaľ procesné strany riešia otázku poskytnutia obžalovanému poučenia o tom, že lekárske vyšetrenie nie je spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie. Trestný zákon výslovne neukladá takúto povinnosť a súd nevidí rozumný dôvod na poučovanie osoby v tom zmysle, že lekárske vyšetrenie nie je spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie. Správne poučenie má byť „pokiaľ to nie je ...“. Avšak v tomto prípade, keďže obžalovaný nespolupracoval s políciou, nebolo možné dané poučenie v správnej formulácii realizovať.

Teda v zmysle objektívnej stránky trestného činu pre vznik trestnej zodpovednosti postačuje, ak páchatel vykoná predmetné zamestnanie alebo inú činnosť a odmietne poskytnúť vzorku vydychovaného vzduchu alebo vzorku krvi alebo iného biologického materiálu. V dôsledku toho vzniká ratione materiae podozrenie, že zamestnanie alebo inú činnosť táto osoba vykonáva pod vplyvom návykovej látky, eventuálne aj v stave vylučujúcom spôsobilosť, také podozrenie však už nie je pojmovým znakom prečinu podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné, úvahy okresného súdu pri hodnotení dôkazov nezohľadňovali všetky okolnosti prípadu a s určitými právnymi závermi prvostupňového súdu sa odvolací súd nestotožnil. S poukazom na odvolaciu argumentáciu sa javí, že dôkazný stav veci nedovoľuje oslobodiť obžalovaného z dôvodov, pre ktoré to učinil okresný súd. Preto súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu na nové konanie a rozhodnutie. V novom konaní bude potrebné nanovo vyhodnotiť dôkazný stav v súlade s právnymi úvahami krajského súdu a znova posúdiť otázku trestnoprávnej resp. priestupkovej zodpovednosti obžalovaného, keďže v danom prípade ide o prečin, preto je potrebné zväžiť materiálny korektív prečinu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, v prípade vedenia vozidla vo vzťahu k priestupkovej alternatíve napadnutého ustanovenia podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch.

To boli dôvody, pre ktoré sa rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom toto uznesenie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.